

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. Quo factum est ut in conventu habito in Parlamento Parisiensi an. 1417. recitatis his quæ Constantiæ acta fuerant, renovatæ sint superiores Regis constitutiones, earumque executio imperata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

fiasticum, his de causis, ex sententia sui Consilij, decernit ne deinceps exactiones illæ obtineant in regno, præcipiendo Curia Parlamenti & aliis Officiariis suis ut constitutionis hujus executioni invigilent.

Nonnulla hujus constitutionis capita perviguerunt. Quo factum est ut anno MCDXII. Papa miserit in Galliam Archiepiscopum Pisani, quò curaret prohibitiones illas in irritum mitti. Verùm intercedente Academia Parisiensis Concilium regium statuit ut constitutio Karoli prorsus observaretur. Quòd si Legati pontificij quempiam ad solutionem censuris cogere tentarent, appellare se ad futurum Concilium; ut narrat Monstreletus lib. I. cap. LXVII.

VI. Tandem materia isthæc in Concilio Constantiensi proposita est à Deputatis Nationis Gallicanæ. Occasionem illi de ea re differendi sumpserunt è re nata. Quippe Cardinales Pisani, Cameracensis, & Florentinus à Concilio delegati sunt unà cum Deputatis Quinque Nationum, ut in commune consulere quid factu opus esset circa reformationem Ecclesiæ, tam in capite, quàm in membris. Cardinales verò delegati mentionem inter alia injecerunt Annatarum & minorum servitiorum, eaque legitimo jure deberi probare conati sunt. Ac licet major pars delegatorum existimaret Annatas & servitia illa debere aboleri, Cardinales tamen obstiterunt ne sententia concluderetur. Deputati itaque Nationis Gallicanæ seorsim ob hoc congregati decreverunt Annatas omnino tollendas esse. Ioannes de Scribanis Procurator fiscalis cameræ apostolicæ ab hac Gallorum deliberatione appellavit, non quidem ad Concilium, quod heic celebrabatur, sed ad futurum Summum Pontificem. cui appellationi nomine collegij Cardinalium adhæsit Ioannes Ponceus. Contentio autem illa effecit ne Concilium Constantiense definiret hanc quæstionem. Rationes autem quibus Galli nitentur, hæc in primis fuere. Annatas hujusmodi, à Ioanne XXII. ad certum tempus introductas quoad Præbendas, Ecclesias parochiales, & Capellas, & ab ejus successoribus certis de causis continuatas, exigi potuisse quoad clerum, Principes, & populus tolerare. At postquam causæ tolerandi desierant, veluti peregrinatio transmarina, quod *Passagium transmarinum* vocabant, aut alia quæpiam occasio pietatis, solutionem earum justè negari posse. Nam quomodo opponi posset præscriptio aut consuetudo, cum & frequentes ob hoc querelæ fuerint & oppositiones. Præterea, superiorem non facile præscribere adversus inferiorem.

Quod attinet ad prælaturarum Annatas, aiunt eas in initio nihil aliud fuisse quàm gratuitam oblationem eorum secundum quos pronuntiatum fuerat in Curia Romana, quæque electionis suæ confirmationem obrinuerant. Canonibus tamen vetitum esse ne pecunia detur ante vel post promotionem. Quo fit ut nullum sit statutum, privilegium, consuetudo, præscriptio, aliûsve titulus, qui vim addere possit huic praxi, cum simoniaca sit. Nam episcopatum Annatas non ob hoc exigi quòd Beneficia vacant, sed quia conferuntur. Adde quòd pecunia quam provisi solvunt aut promittunt, ab eis exigitur per violentiam & retentionem Bullarum. quo vel unico facinore præscriptio impeditur.

In universum autem loquentes de Annatis utriusque speciei, affirmant neque Papæ neque Romanæ Ecclesiæ datam esse licentiam imperandi tributa personis ecclesiasticis, idque eò magis obtinere debere, quòd Ecclesiæ ad inopiam hoc pacto redigantur, & Principes populique se lædi existiment, cum novitates illæ invehantur absque eorum consensu & in injuriam foundationum ab eis factarum. Adferunt auctoritatem constitutionis regie editæ ut deinceps via præcludatur hujusmodi corruptelis, simoniis, ac perniciosi quam tributa hæc inferebant regno Gallico. Addunt insuper, Regem, cum subtilitas Romanæ Curie artem extorquendi aurum invenisset in gravem hujus constitutionis injuriam, Legatos ad Ioannem XXIII. Papam misisse, qui suaderent ut ei malo remedium adhiberet. Ipsum nihilominus silentio transmississe hanc petitionem. Itaque licet Regi liberum foret statuta circa hanc materiam edere, maluisse tamen præcipere Deputatis ut negotium istud urgerent apud Concilium Constantiense.

VII. Et Concilium quidem nova tributa prohibuit quæ clero imperabantur per viam decimæ, Annatæ, aut quamlibet aliam. Annatæ tamen episcopatum & monasteriorum duravere; quoniam earum solutionem facilem esse faciebat retentio Bullarum. Itaque Gallis satisfactum non est: qui, post celebratum Concilium, ad Parlamentum convenere anno MCDXII. mense Martio, ubi congregati fuere Prælati & gentes Magni Consilij Regis & Curie Parlamenti. In eo conventu narratum est, Deputatis Cleri Gallicani præceptum esse ut apud Concilium urgerent approbationem constitutionum quæ editæ fuerant pro abolitione Annatarum & Reservationum; sed neque Concilium, neque Papam recenter electum, id est, Martinum quintum, ullum bis malis remedium adhibere voluisse, ne-

Vide supra cap. 12. 10. 11. lib. 1.

1. Bellor. defensio- nis Nationis Gal- lic. Tit. 12. Lib. 1. Eccl. Gall. c. 13.

Tit. 12. Lib. 1. Eccl. Gall. c. 14.

que ipsis providere. Quapropter decretum fuit ut constitutio diei xviii. Februarij anni MCDVI. executioni mandaretur. Dein edicto Principis anni MCDXIII. renovantur prohibitiones in superiori constitutione comprehensæ adversus exactiones Curia Romanæ; sive fierent prætextu vacationis Ecclesiarum, sive alio colore quæsito. Aliis præterea literis delegatur aliquot viris ministerium custodiendi clufas. Sux tamen intentionis esse ait Princeps ut Summum Pontificem & Romanam Ecclesiam adjuvet in necessitatibus suis, prout occasio tulerit.

Cap. 17. 18. & 19. VII. Statim verò atque Karolus VII. in regno patris est institutus, has ejus constitutiones confirmavit diplomate dato anno MCDXXII. quo præterea jussit ut ex lege ageretur adversus eos qui contra venient, non obstantibus Bullis apostolicis aut excommunicationibus quæ harum Bullarum auctoritate ferri possent. Sed urgentissimis Martini V. precibus victus, diploma illud revocavit anno millesimo quadringentesimo vigesimo quarto. Verùm cum revocatio illa facta esset absque deliberatione Consilij, ejus executionem superfederi placuit propter intercessionem Cousinoti regij in Curia Parlamenti Procuratoris.

IX. Tandem ingens illa contentio finita est anno MCDXXXV. in Concilio Basileensi, cujus ob eam rem extant decreta duo. Horum unum pertinet ad jus electionum. Prohibet autem sub finem ne ij ad quos electionum confirmationes pertinent, aliquod commodum recipiant ab electis; sive illud nomine subventionis tribui soleat, vel subsidij, gratitudinis, aut alio quocunque colore; non obstantibus omnibus privilegijs & consuetudinibus contrariis. Ad dicitur in decreto, curaturos patres ut ante dissolutionem Concilij omnino debitè & congruenter provideatur sustentationi Cardinalium & necessariorum Officialium.

Sess. 12. Alterum decretum respicit Annatas. Prohibet autem ne deinceps in Romana Ecclesia aut alibi quidquam exigatur ratione Bullarum, sigilli, Annatarum, communium & minorum servitorum, aut alia quavis causa vel occasione, pro electionibus, confirmationibus, consecrationibus, investituris, installationibus, aliisque expeditionibus Ecclesiarum cathedralium & monasteriorum, aliorumque Beneficiorum & officiorum ecclesiasticorum quorumcunque, sive pro Pallio, prætextu privilegij, consuetudinis, vel cujusvis statuti, sub intentione poenarum adversus simoniacos inflictarum; solum scriptoribus, abbreviatoribusque, registraribus literarum seu minutarum, pro ip-

forum labore competenti salario solvendo, ut Concilium loquitur. Et si (quod absit) Romanus Pontifex, qui præ ceteris universalium Conciliorum exequi & custodire canones debet, adversus hanc sanctionem aliquid faciendo Ecclesiam scandalizet, generali Concilio deferatur. Ceteri verò per suos superiores digna ultione puniantur.

X. Eugenium porrò quartum synodus orandum censuit, missis primùm duobus Cardinalibus, ut decreta adversus Annatas & Reservationes edita observaret, deinde alia legatione missa, cujus pars erat Ioannes de Bachenstein Decretorum Doctor, qui omnium nomine Pontificem allocutus est. In sua igitur oratione exposuit perniciem quam adferbat exactio harum Annatarum, & magnum Ecclesie dedecus generari ob earum sublevationem, quæ Canonibus contraria erat; oravitque Pontificem quatenus velit ipsum decretum in sua Curia servari, & alibi observari facere & custodire. Aiens nihilominus sacrum Concilium omnino dispositum esse & jam laborare per aliquem modum honestiorem Summo Pontifici & Cardinalibus talem facere provisionem de qua sanctitas ejus Dominice Cardinales merito poterunt contentari.

Ad quæ Antonius, Rotæ Auditor, ab Eugenio missus ad Concilium, respondit, mirari se satis non posse quòd in re tam grandi, irrequisitis & insitis sanctissimo Domino nostro atque sacro Collegio, tam citò conclusum fuerit negotium Annatarum. Quòd si unquam in hac materia superledendum fuit, hoc præcipuè tempore superfederi debuerat, quo Romana Ecclesia innumerabilia damna passa erat. Si qui in his prætendebantur abusus, his providendum erat sine privatione substantiæ; aut saltem provisio debita simul faciendi erat, ut sic justitia & pax obviant sibi. Tum recensitis præsentibus Cardinalium necessitatibus, quibus unica hæc vitæ sustentatio præstò erat, injecta quoque mentione ingentium sumptuum quos Summus Pontifex suppeditare tenebatur pro bono Ecclesie universalis, demum concludit superledendum esse executione hujus decreti, saltem donec aliter fieret sufficiens provisio, de qua provisione sufficienti sanctissimus Dominus noster vult esse bene contentus juxta desiderium hujus sacri Concilij; provisio quòd taliter fiat quòd stabilis & firma permaneat.

XI. Sed cum postea res eò devenisset ut in divortium inter Pontificem & Concilium desineret, Ecclesia Gallicana Avarici Biturigum congregata amplexa est decretum hoc Basileensis Concilij adversus Annatas, quod Pragmatica Principis Sanctione confirmatum est. Voluit tamen hæc Congregatio